

NPF på jobbet

Caroline Byström

Legitimerad psykolog, specialist i neuropsykologi

ST-psykolog i Arbets- och organisationspsykologi

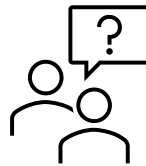
Områdesansvarig för Modigo Arbetsliv

caroline.bystrom@modigo.se

Dagens Agenda

Mål med idag = fördjupad insyn i vad NPF är, vad du kan fråga för att fånga upp individer samt vad kan Modigo hjälpa till med.

Ställ gärna frågor löpande

Innehåll

1. Kort om mig och Modigo
2. Vad är NPF?
3. Vad kan Modigo hjälpa till med?

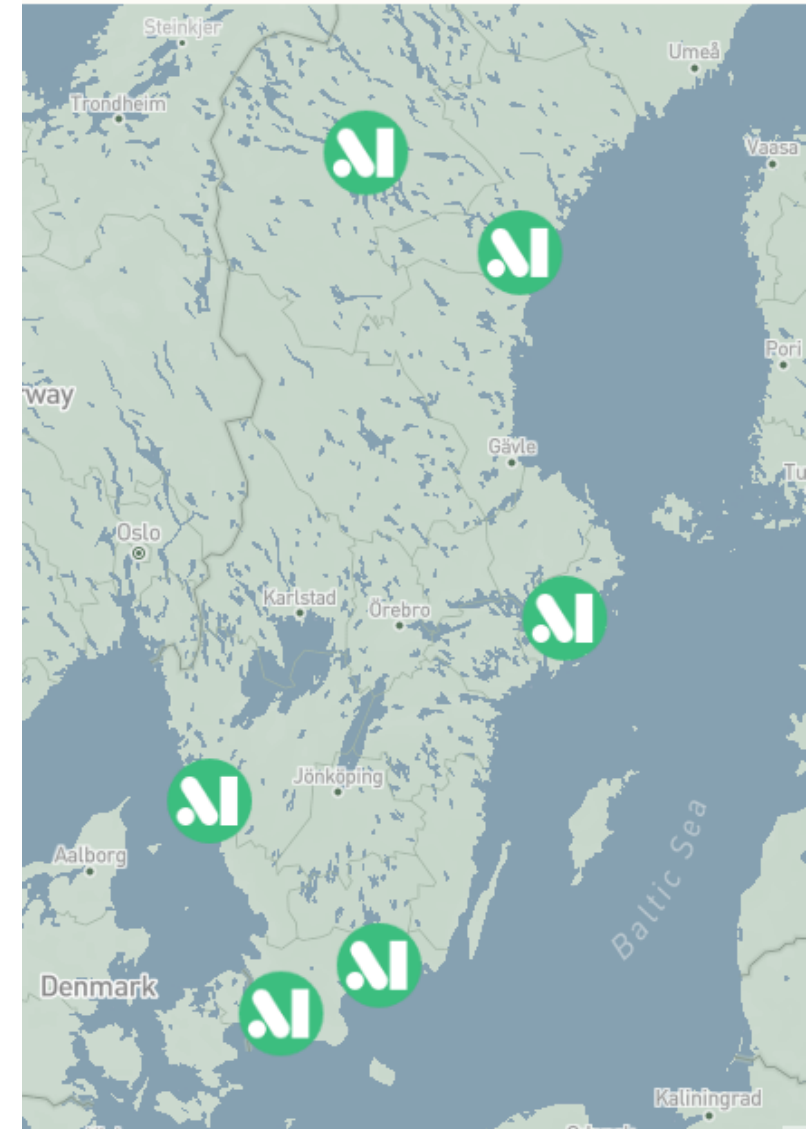
Om mig och Modigo

Jag = psykolog och områdesansvarig Modigo
Arbetsliv

Modigo = Göteborg, Lund, Sundsvall, Stockholm,
Östersund, Karlshamn + DIGITALT

I samarbete med er kan vi erbjuda NP-utredningar,
AFB, föreläsningar, workshops, chefsstöd,
handledning, ADHD-medicinering, kbt

www.modigo.se

NPF - neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

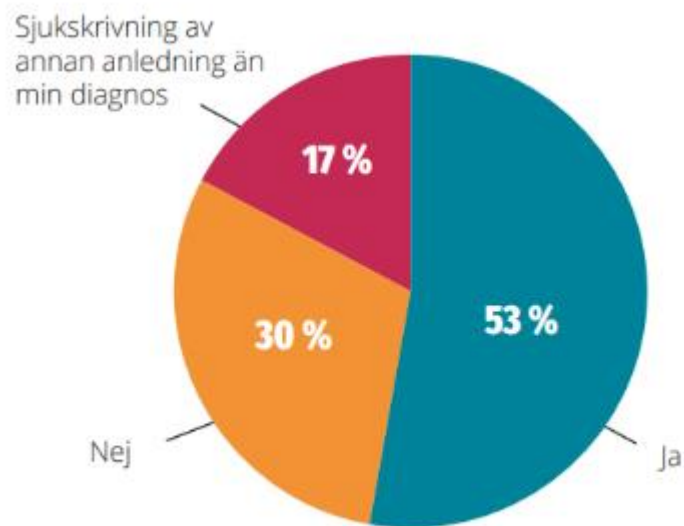
	Barn - prevalens	Vuxna - prevalens	Global prevalens	Samsjuklighet inom NPF
ADHD/ADD	5-7 %	3 % (90 % kvarvarande vid 25 års ålder)	Ca 3 %	20-50% även Autism (<u>van der Meer et al., 2012</u>)
Autism	1-2 %	1-2 %	1 %	50-70 % även ADHD (Rong et al., 2021)

Övrig samsjuklighet

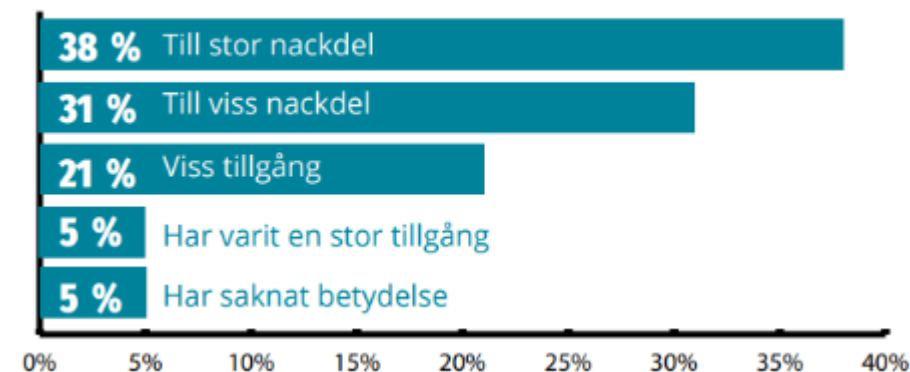
- ✓ Främst depression & ångest
- ✓ Sömnsvårigheter och stress
- ✓ Hos män: substansbrukssyndrom

Vad säger forskningen gällande NPF i arbetslivet?

Har du blivit sjukskriven under de senaste 5 åren på grund av din funktionsnedsättning

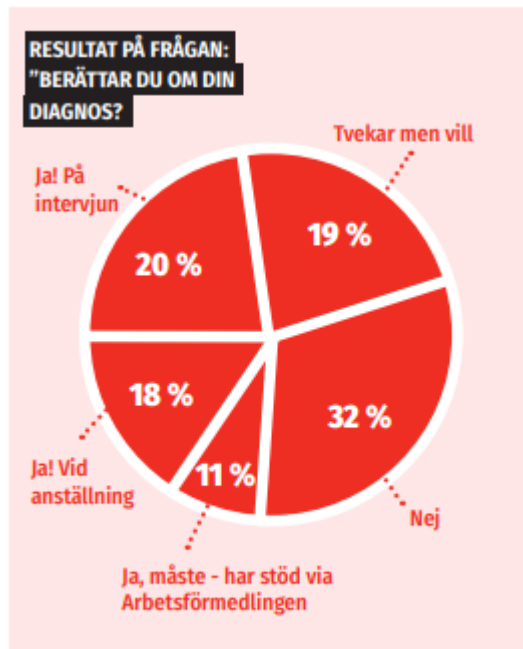

Hur har din diagnos påverkat arbetslivet?

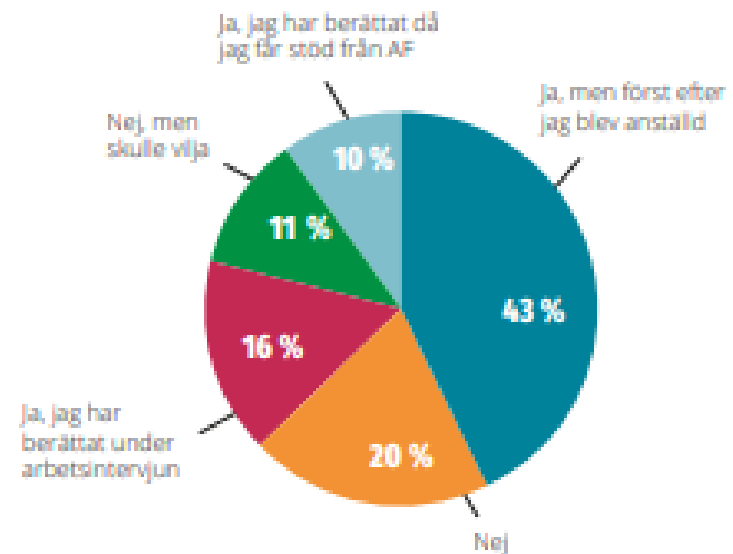
Har du berättat om din diagnos?

• 2021 – JA = 49%

• 2024 – JA = 69%

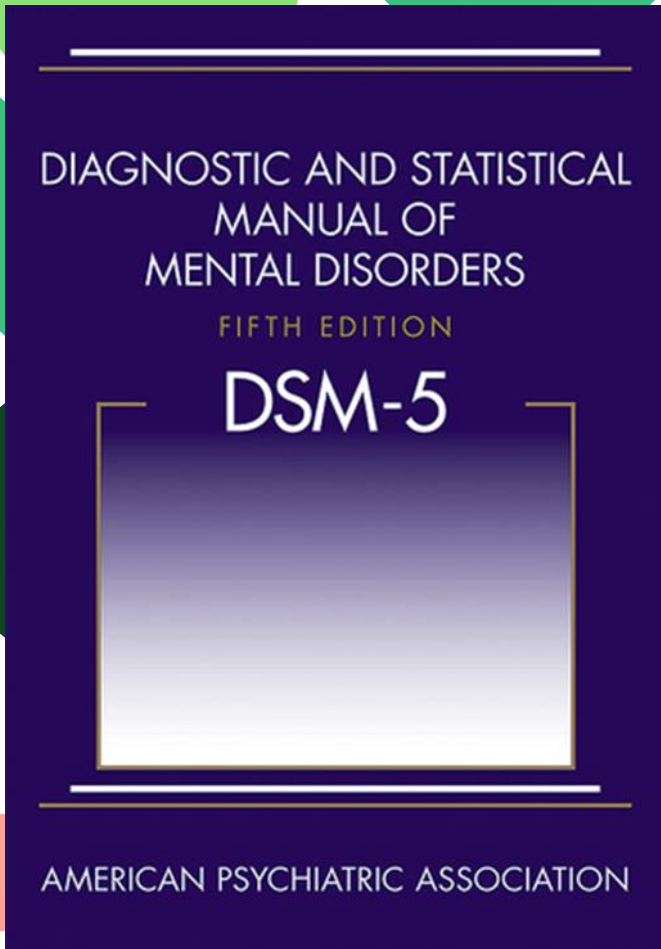
Har du berättat för din arbetsgivare om din diagnos?

Arbetsmarknads

Vad är ADHD?

- ✓ Symtom
- ✓ Funktionsnedsättning inom minst två områden – upplevd kontra uppfylld
”stör eller försämrar kvaliteten i funktionsförmåga inom minst 2 områden (t.ex. hem, skola, fritid, arbete)”
- ✓ Funnits sedan länge
”varaktigt & flertalet symptom innan 12 års ålder”
- ✓ Inte förklaras av annat

ADHD

Minst 6/9 symptom (5 hos vuxna) som ger en funktionsnedsättning

Ouppmärksamhet

- 1) Ouppmärksam på detaljer eller gör slarvfel
- 2) Svårt att bibehålla uppmärksamhet inför uppgift
- 3) Verkar inte lyssna på direkt tilltal
- 4) Misslyckas ofta med att följa instruktioner el fullfölja uppgift
- 5) Har svårt att organisera uppgifter el aktiviteter
- 6) Undviker ofta, ogillar el är ovillig att utföra uppgifter som kräver långvarig mental ansträngning
- 7) Tappar ofta bort saker som är nödvändiga för uppgifter el aktiviteter
- 8) Lätt distraherad av yttre störningar
- 9) Ofta glömsk under vardagliga aktiviteter

Hyperaktivitet/Impulsivitet

- 1) Svårt att vara still med händer el fötter alt svårt sitta stilla
- 2) Lämnar ofta sin plats när förväntas sitta kvar
- 3) Springer ofta omkring eller känner sig rastlös
- 4) Klarar sällan att leka eller förströ sig lugnt och stilla
- 5) Ofta på språng", agerar "på högvarv" el obekvämt med att vara stilla en längre stund
- 6) Pratar ofta överdrivet mycket
- 7) Svarar ofta innan en fråga har avslutats
- 8) Har ofta svårt att vänta på sin tur
- 9) Avbryter el inkräktar på andra när de håller på med något

Tre typer av ADHD

Lindrig, Medelsvår, Svår

Hur kan problem vid ADHD te sig?

- ✓ Ser olika ut!!!
- ✓ Svårt att fokusera
- ✓ Svårt att minnas?
- ✓ Svårt med igångsättning & färdigställande
- ✓ Svårt att sitta stilla (hyperaktivitet)

Hur/vad frågar jag?

- ✓ Symtom (använd gärna symtom från 1177)
- ✓ Innan 12 års ålder
- ✓ Funktionsnedsättning/påverkan

Vad är autism (autismspektrumtillstånd)?

- ✓ Vilka är symtomen?
- ✓ Under den tidiga utvecklingsperioden men kan bli tydliga senare
- ✓ Funktionsnedsättning socialt, i arbete eller inom andra viktiga funktionsområden
- ✓ Inte bero på något annat

Autismspektrumtillstånd

Samtliga A-symtom, minst 2/4 B-symtom

A. Brister i social kommunikation

1. Bristande förmåga till social ömsesidighet
2. Bristande förmåga till icke-verbalt kommunikativt beteende vid sociala interaktioner
3. Bristande förmåga att utveckla, bevara och förstå relationer

B. Begränsade repetitiva mönster i beteenden, intressen eller aktiviteter

1. Stereotypa eller repetitiva motoriska rörelser, stereotypiskt eller repetitivt tal eller bruk av föremål
2. Insisterar på att inget ska förändras i vardagen, oflexibel fixering vid rutiner eller ritualiserade mönster i verbala eller icke-verbala beteenden
3. Starkt begränsade, fixerade intressen som är abnormalt i intensitet eller fokusering
4. Hyper- eller hyporeaktiv vid sensorisk stimulering, eller säregnt intresse för sensoriska aspekter av omgivningen

Hur kan problem vid Autism te sig?

- ✓ Svårt i samtal med andra eller ogillar att umgås med andra
- ✓ Svårt för intryck (perceptuella intryck) ljud, mater
- ✓ Ogillar/har svårt för förändringar

Hur/vad frågar jag?

- ✓ Symtom (använd gärna
(IDA – Intervju vid Diagnostik av Autism))
- ✓ Sedan tidig utveckling
- ✓ Funktionsnedsättning/påverkan

Vad kan Modigo göra?

Hjälp riktad till den enskilda medarbetaren med utmaningar. Screening, utredning för ADHD/autism och behandling (medicinsk och/eller psykologisk). AFB.

Föreläsningar och workshops – skräddarsytt eller någon av våra favoriter.

Handledning till chefer, HR eller grupper.

Exempelvis vägledning i svåra situationer eller kring specifika medarbetare med NPF-problematik.

Vad kan Modigo göra?

Genomgång digitalt eller fysiskt (i Sthlm) för
er verksamhet t.o.m 19 juni

Frågor, funderingar eller
reflektioner?
Maila gärna!!

caroline.bystrom@modigo.se